

Delta21

Voor als het echt nodig is
draagt bij aan BBP van Nederland

WATERVEILIGHEID
ENERGIE TRANSITIE
MILIEUBEHOUD

Wie zijn Delta21 ?

- **Delta21vof: Leen Berke en Huub Lavooij**
- **150 MSc en BSc studenten; ACT groepen
Wageningen Universiteit, TUDelft, Hogescholen
Rotterdam, Vlissingen end en Haag**
- **20 Sponsors +10 sympathiserde organisaties**

Delta21

Voor als het echt nodig is
draagt bij aan BBP van Nederland

WATERVEILIGHEID

ENERGIE TRANSITIE

MILIEUBEHOUD

Zuidwestelijke Delta: Benedenstroomse gebied

OVERSTROMINGSVEILIGHEID ZUID HOLLANDSE DELTA: WIM KUIJKEN: "MET DIJKVERHOGINGEN ALLEEN REDDEN WE HET NIET" ! NIET TEGENHOUDEN MAAR WEGPOMPEN !

Figuur 3.1 De verdeling van de afvoer via de Rijn en Maas over de Nederlandse delta

Pompen of dijken verhogen

Langdurige zware stormen (1/10 jaar)

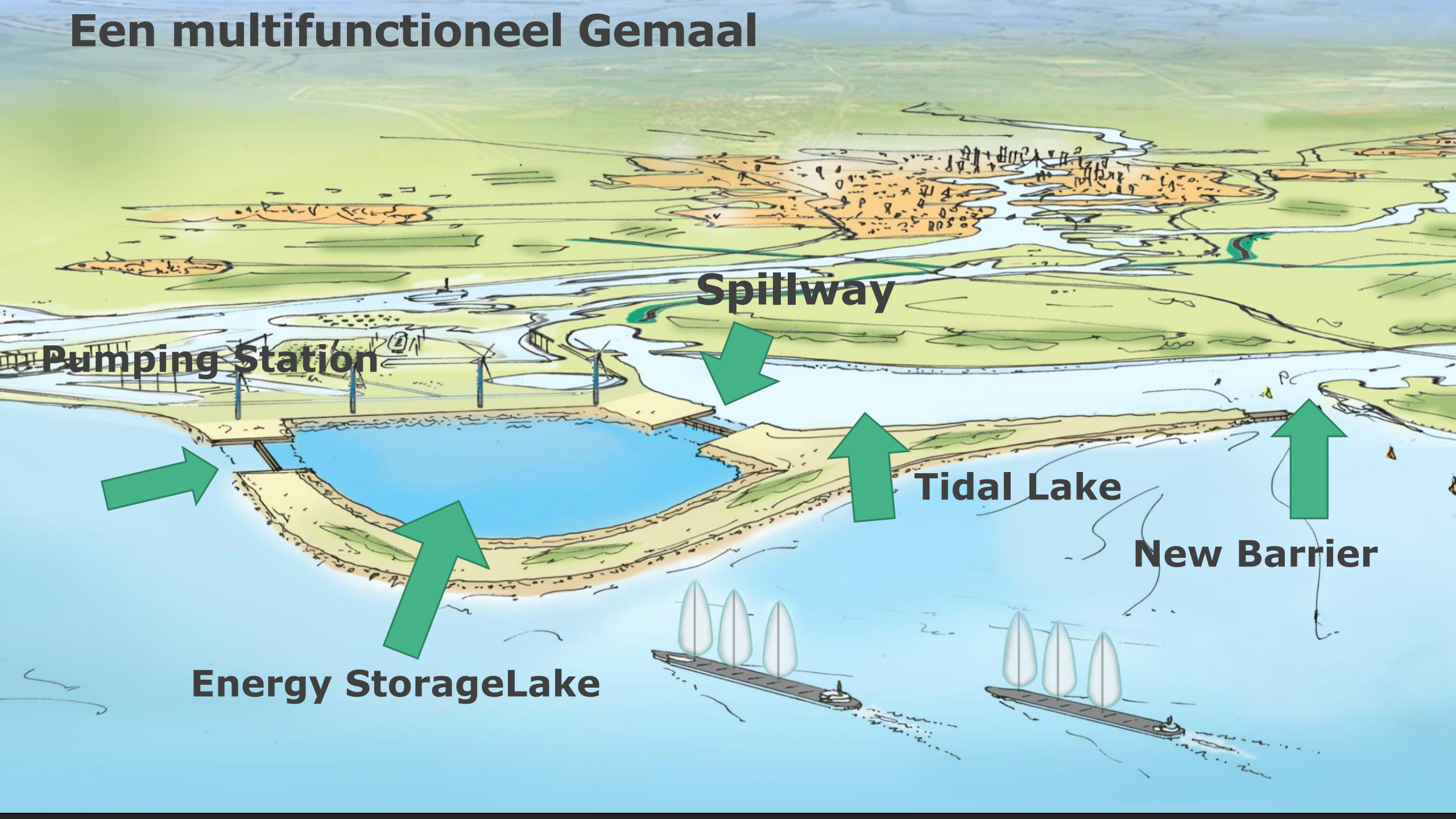
Hoge Rivierafvoeren (1/10 jaar)

Combinatie van beide (1/5 jaar)

Pompen .... Hoe vaak ???

Pomp-turbines – Energieopslag

Een multifunctioneel Gemaal

Pumping Station

Spillway

Tidal Lake

New Barrier

Energy Storage Lake

Delta21: Batterijfunctie en Gemaalfunctie

Energieopslag van overtollige stroom (Batterijfunctie) 99,9%

- **Pompen als er stroom over is**
- **Turbineren als de vraag hoger is dan het aanbod**
- **(Nieuwe Stormvloedkering open, overlaat gesloten)**

Vergroten veiligheid tegen overstromingen (Gemaalfunctie) 0,1 %

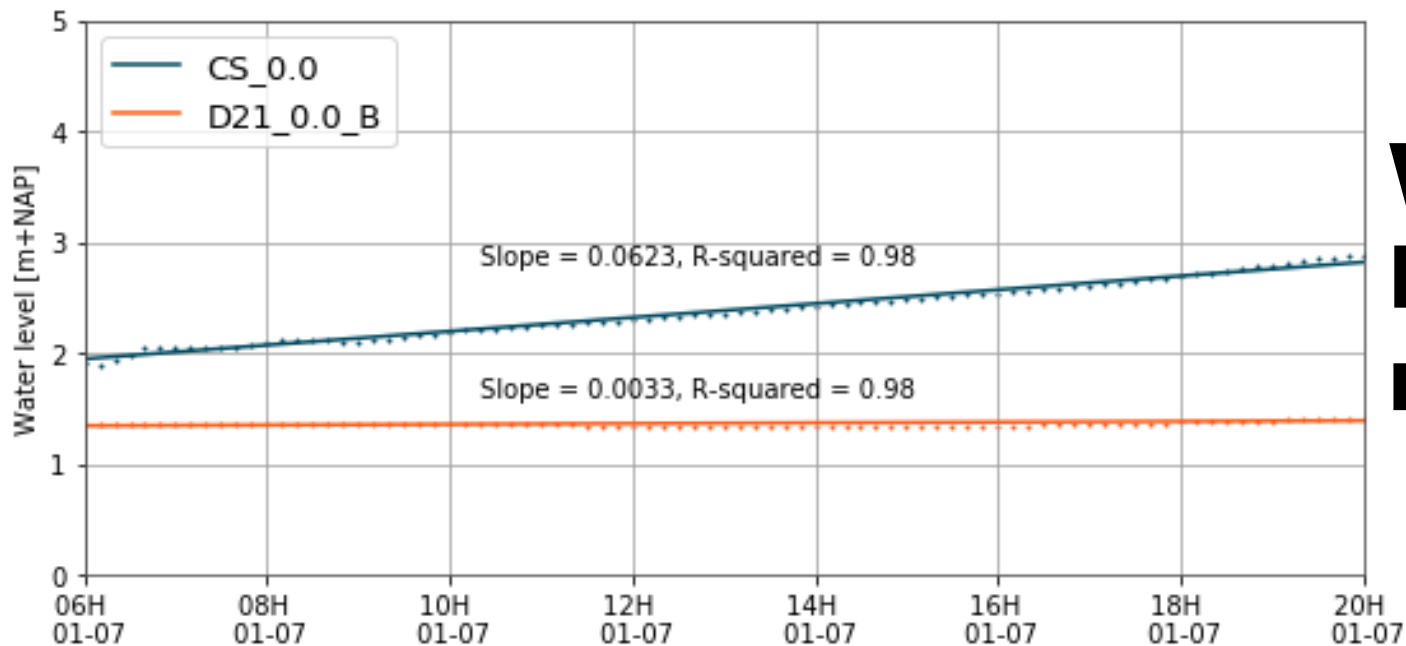
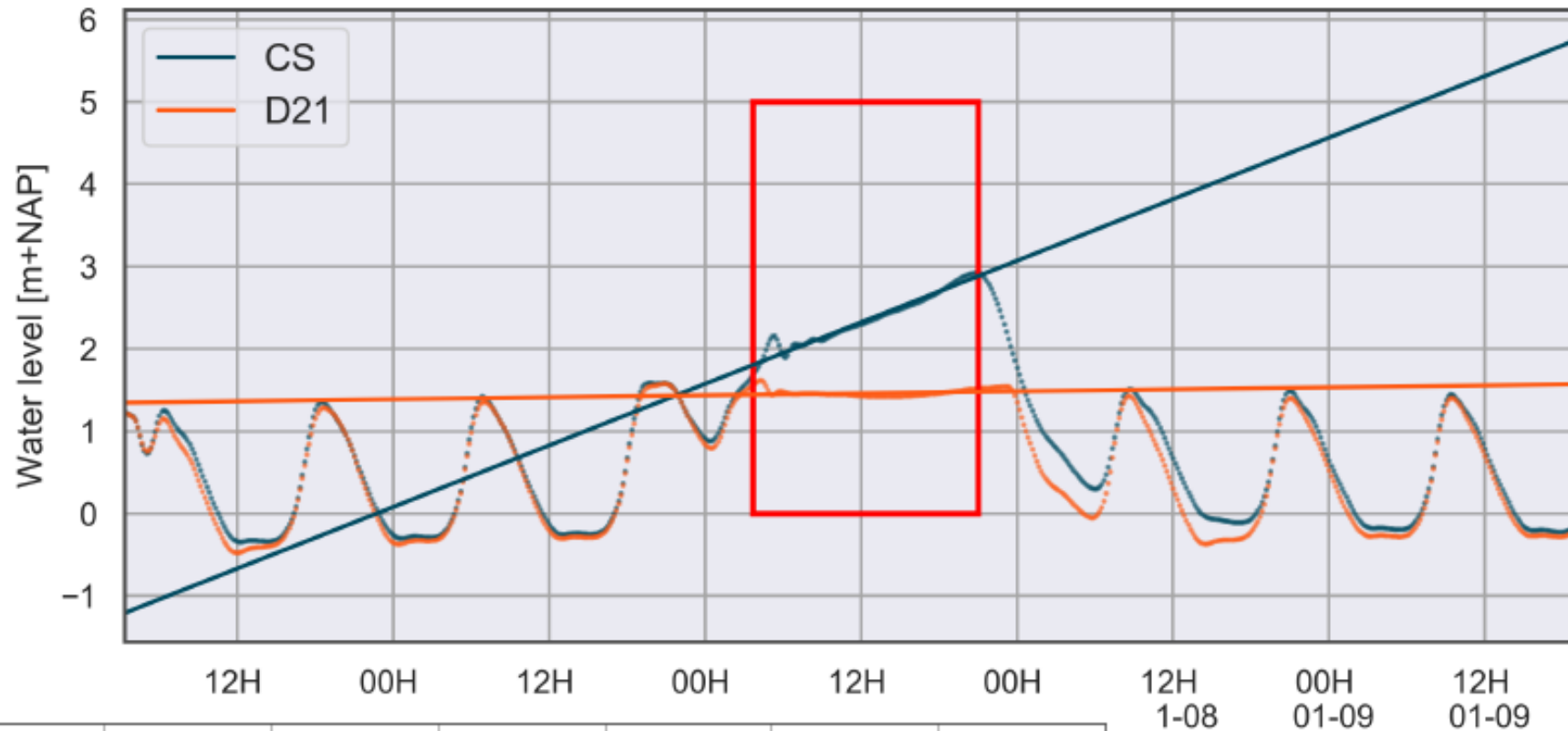
- **Nieuwe stormvloedkering dicht, overlaat open**
- **Energieopslagmeer vullen en rivierwater wegpompen**

Wat speelt er in dit gebied:

Bestaande knelpunten benedenstrooms gebied

- **Waterveiligheid: Stormen hoog water afvoer**
- **Zoet water garantie**
- **Buitendijkse gebieden (Dordrecht)**
- **Tijdelijke verzilting via Oude Maas en Dordtse Kil**
- **Maeslantbarrier zonder reserve**
- **Vismigratie geblokkeerd**
- **Zeespiegelstijging – ook in Hollands Diep and Haringvliet**

**Waterstanden
Dordrecht
met en zonder Delta21**

Morfologie en Voordelta

NOORDZEEKUST

West Schouwen

tot
Hoek van Holland

1 : 100 000 (52°40'N)
Mercator projectie (WGS 84)

DEPTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

OGTEN IN METERS
Heeteld tot LAT
(Lowest Astronomical Tide)

Voordelta na Deltawerken

Maasgeul en Eurogeul

Stranden langs de kust

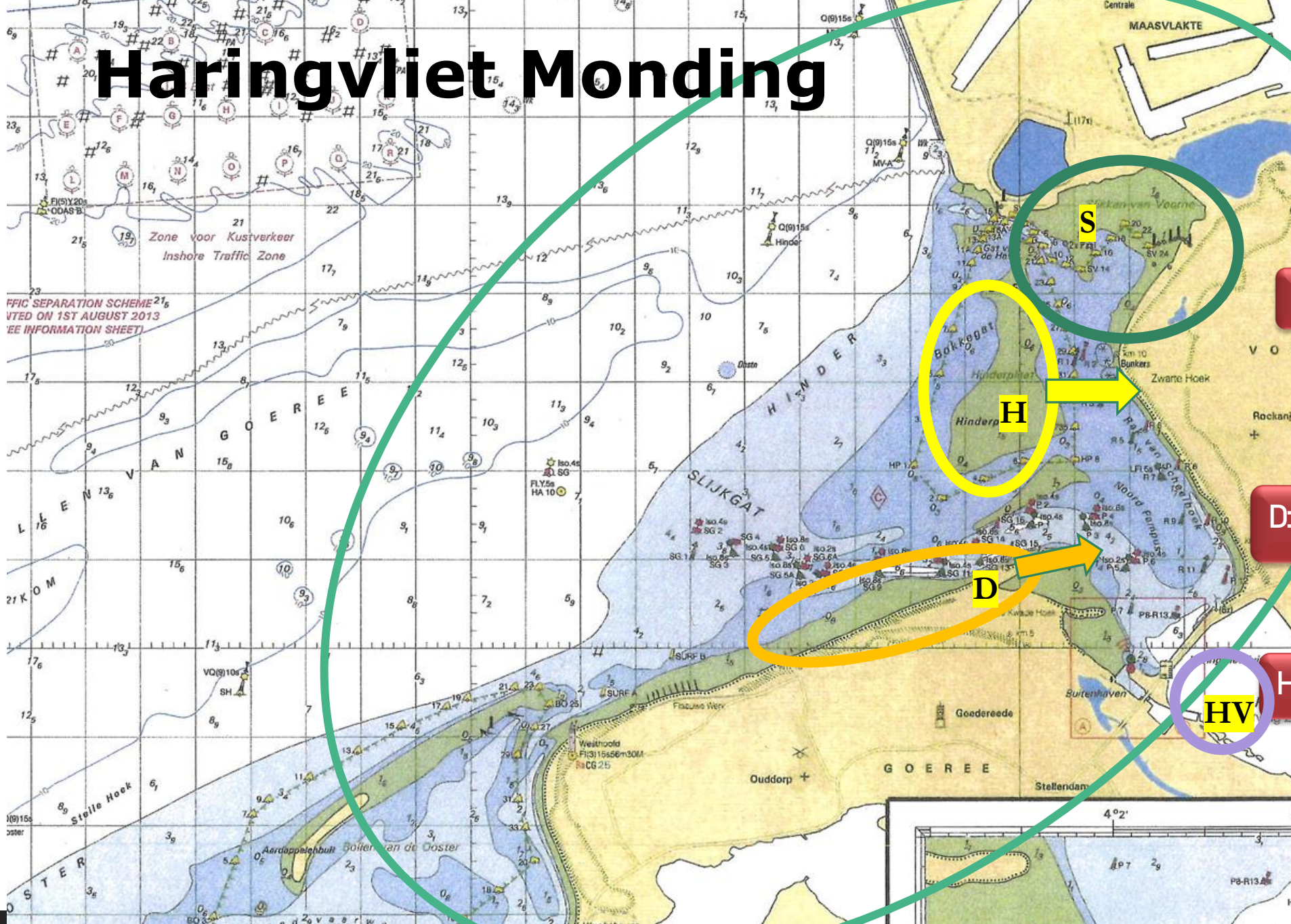
Haringvlietmonding

Scheepvaartkanaal Stellendam

Vervolg zie zeekaart 1801.5

Vervolg zie Krt 1801.5

Haringvliet Monding

S: Muds of Voorne

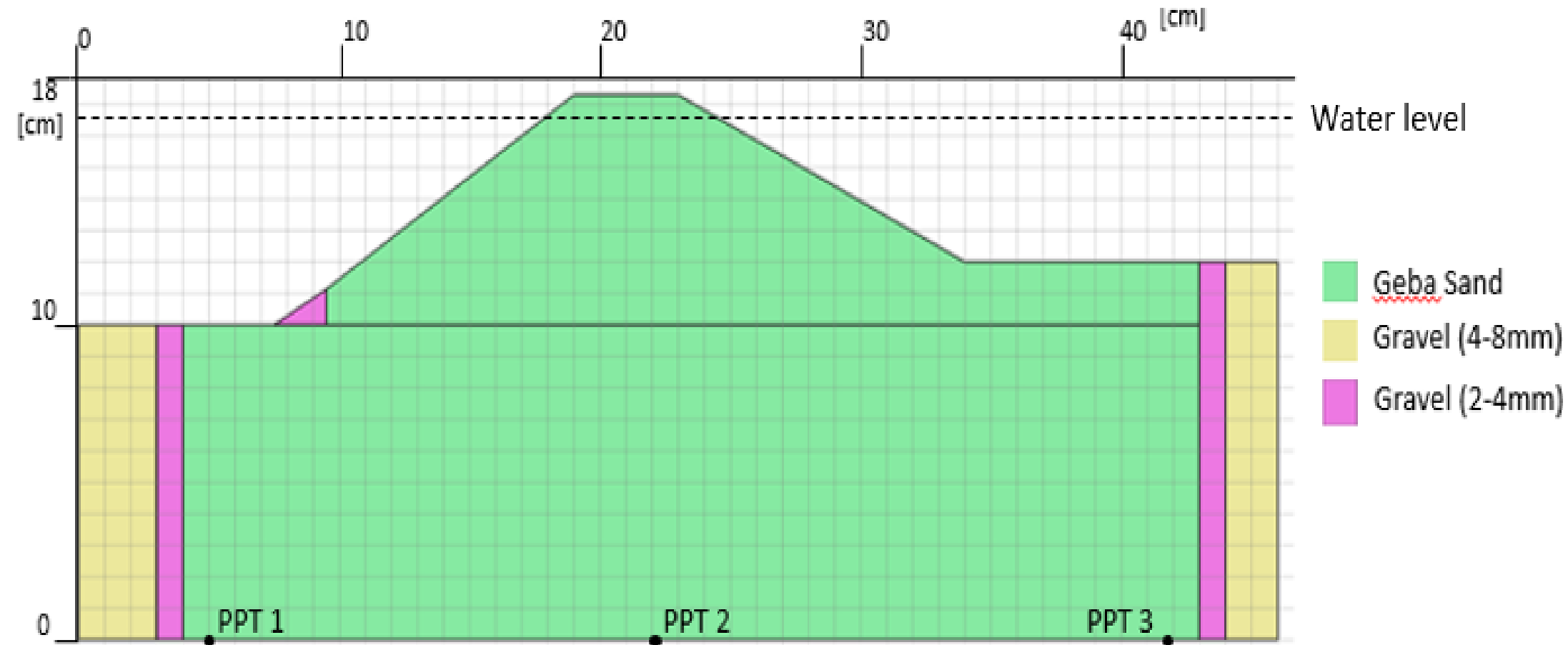
H: Hinderplaat

D: Dunes Goeree & Kwade Hoek

HV: Haringvliet mouth

Bodem en grondwaterstabiliteit

- Hellingstabiliteit (piping)
- Bodem stabiliteit (kleilaag)
- Kwel door bodem en helling-invloed op omgeving

Waterveiligheid Hollandse Delta benedenstrooms gebied

Voorkeursstrategie RWS

Haringvlietdam (kier) gesloten +

Maeslantkering dicht bij NAP+ 3 m

Hogere en sterkere dijken

Delta21

Haringvlietdam (kier) gesloten + *nieuwe SSK Haringvliet*

Maeslantkering sluiten bij NAP+ 2 m

Overlaat en Energie Opslag Meer gemaalfunctie

gevolg:

- beter bestand tegen IPCC dreiging + hogere veiligheid
- goedkoper dan aanleg dijkversterkingen (600 km)

Integrated landscape vision

Delta21

Voor als het echt nodig is
draagt bij aan BBP van Nederland

WATERVEILIGHEID

ENERGIE TRANSITIE

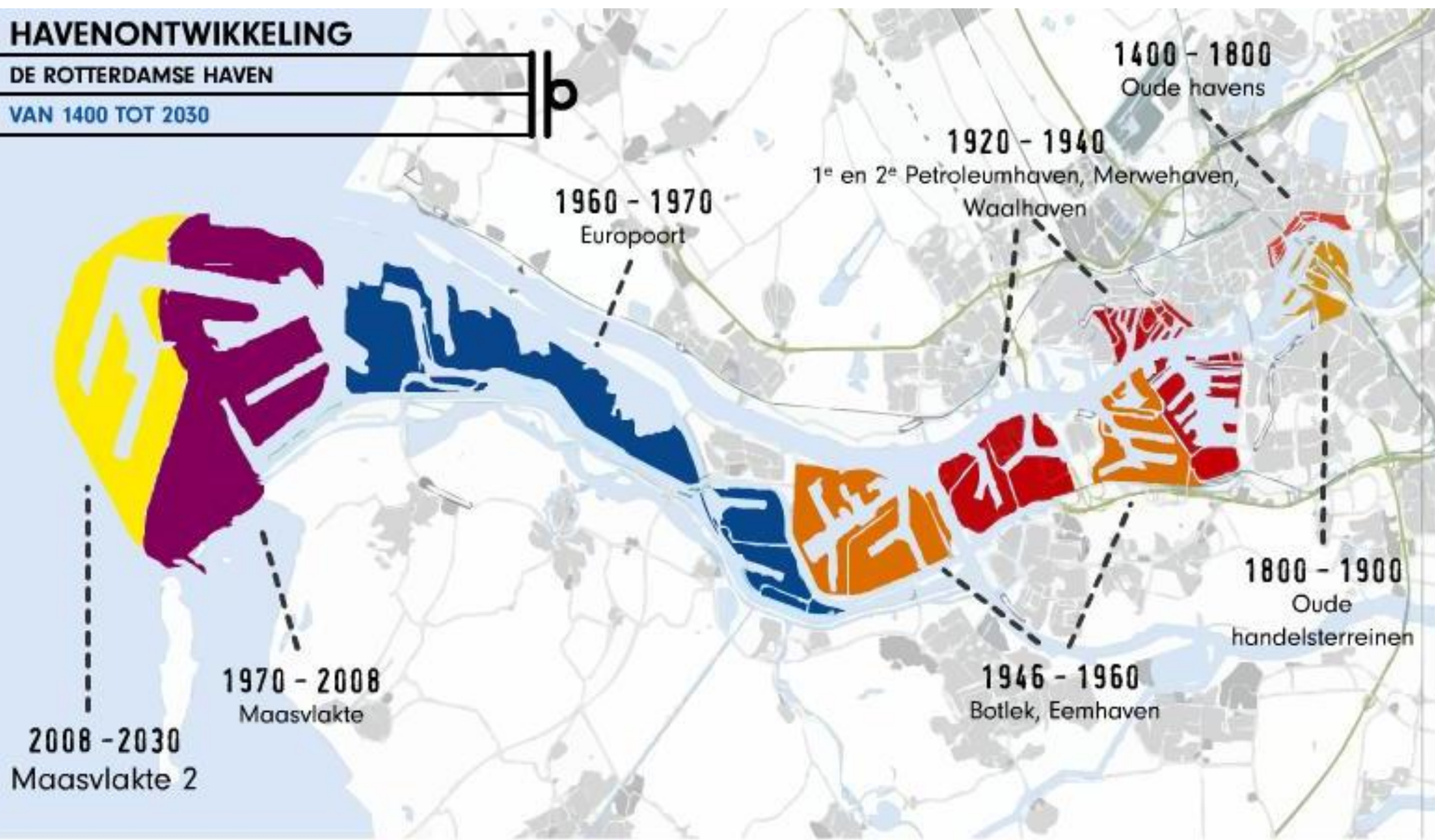
MILIEUBEHOUD

HAVENONTWIKKELING

DE ROTTERDAMSE HAVEN

VAN 1400 TOT 2030

bp

16 maart 2022 Volkskrant:

Windparken en zonnenvelden kunnen groene stroom niet kwijt, compensatie loopt in de honderden miljoenen

Nederland verspoeld door vloedgolven groene stroom die niet gebruikt worden.

---

19 maart 2022 Volkskrant:

Kabinet verdubbelt capaciteit windenergie

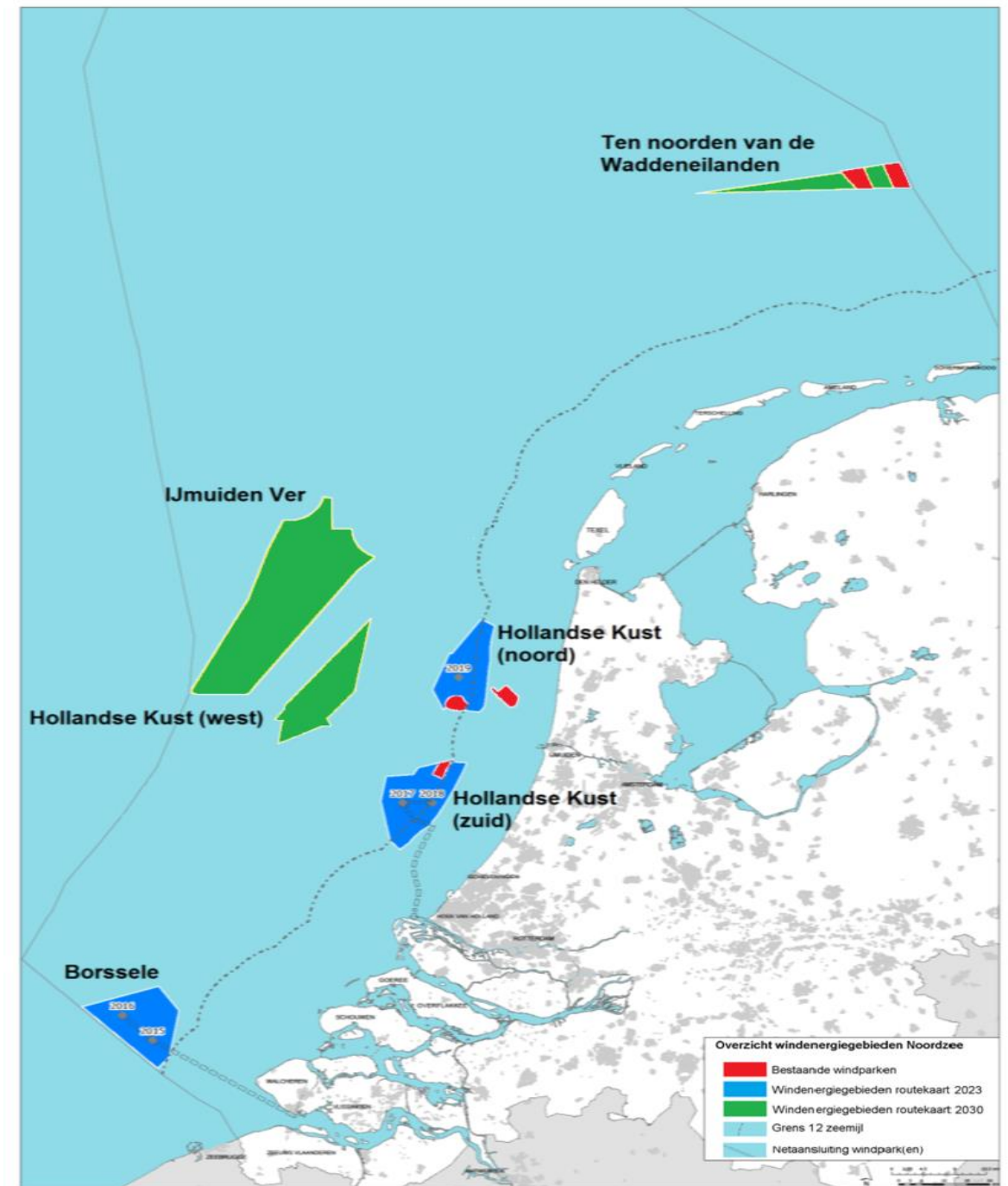
2030: 2 * zoveel windparken: van 11 naar 21 GWe

Wind Energy Programme Dutch Coast

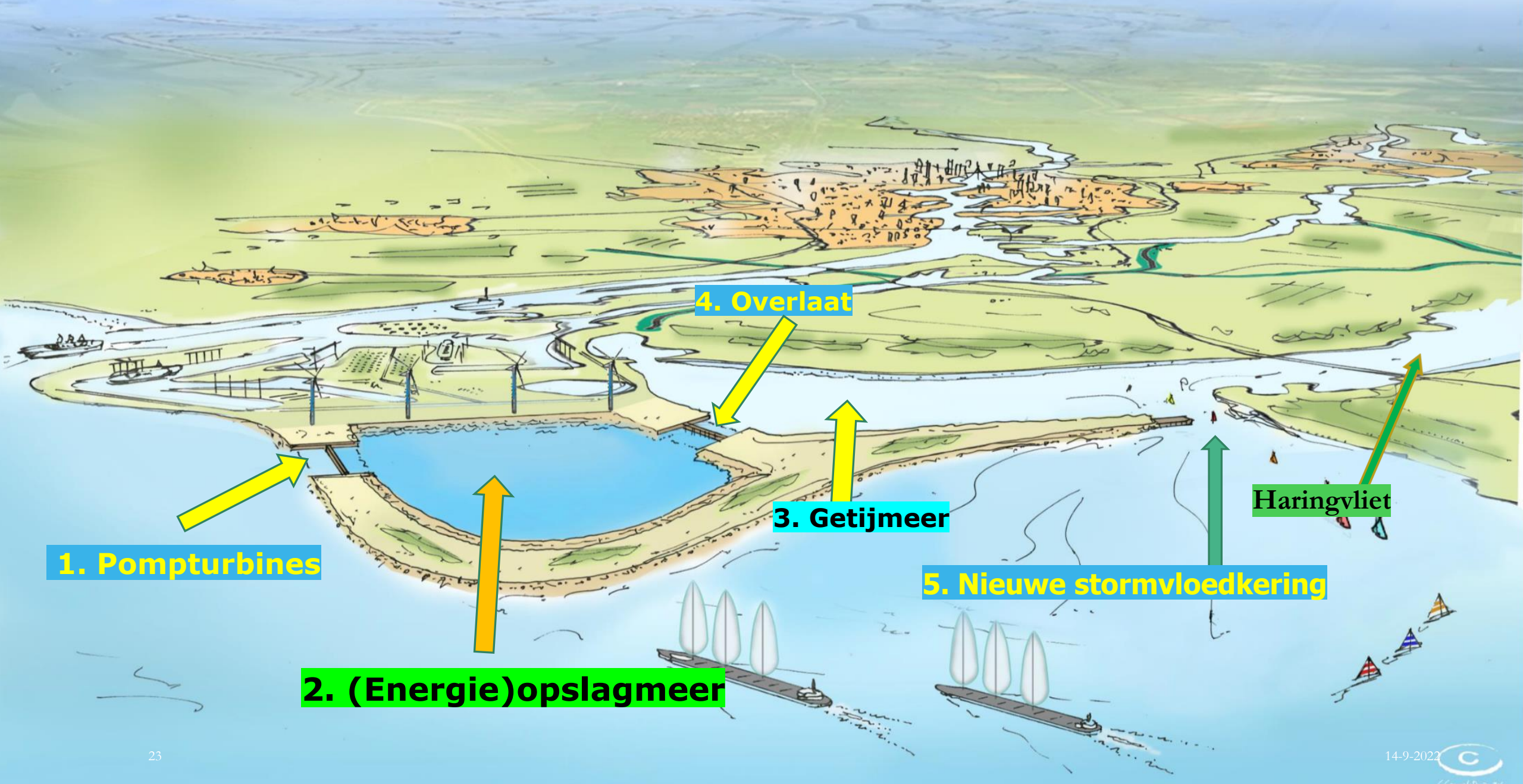
Rood : bestaande windparken

Blauw : Windenergiegebieden
routekaart 2023

Groen : Windenergiegebieden
routekaart 2030

Energieopslag-Waterveiligheid

1. Pompturbines

2. (Energie)opslagmeer

4. Overlaat

3. Getijmeer

5. Nieuwe stormvloedkering

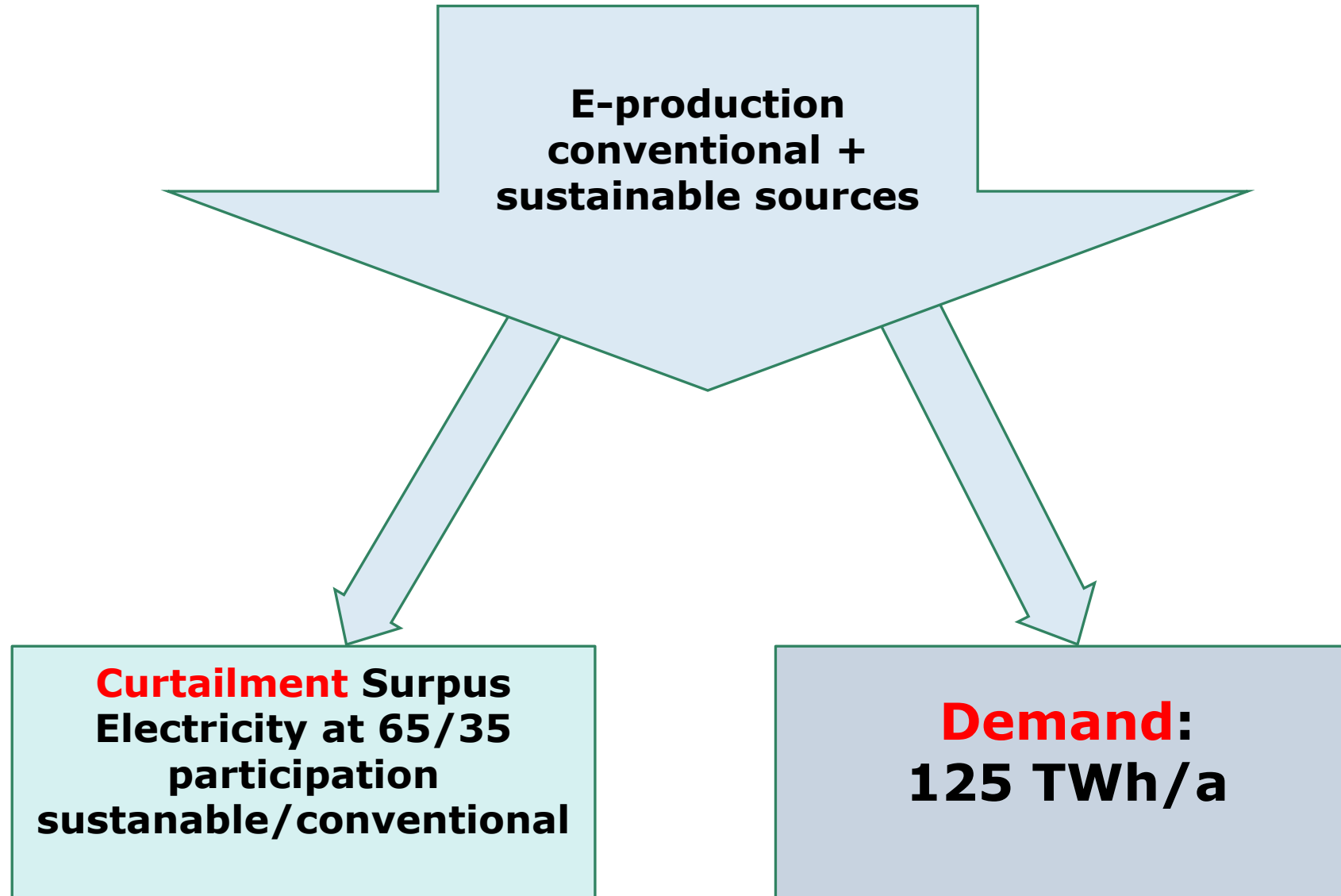
Haringvliet

Energy Storage Lake

- Installed Capacity: 1,8 GWe
(220 pumpturbines of 8.2 MWe)
- Discharge: 10 k m³/s
- Filling and emptying: 12 hours
- Area: 30 km²
- Volume: 450 M m³
- Analogy: NorNed cable 700 MW
- Combination with H₂, zon, wind, BritNed, aquabatteries, heat storage

Energy-storage model 2030

Curtailment – effect bij 65% (2030) duurzame energie in 2030

(zonder concurrerende opslag systemen)

Door peakshaving en inzet van 1/3 van de opslagcapaciteit :

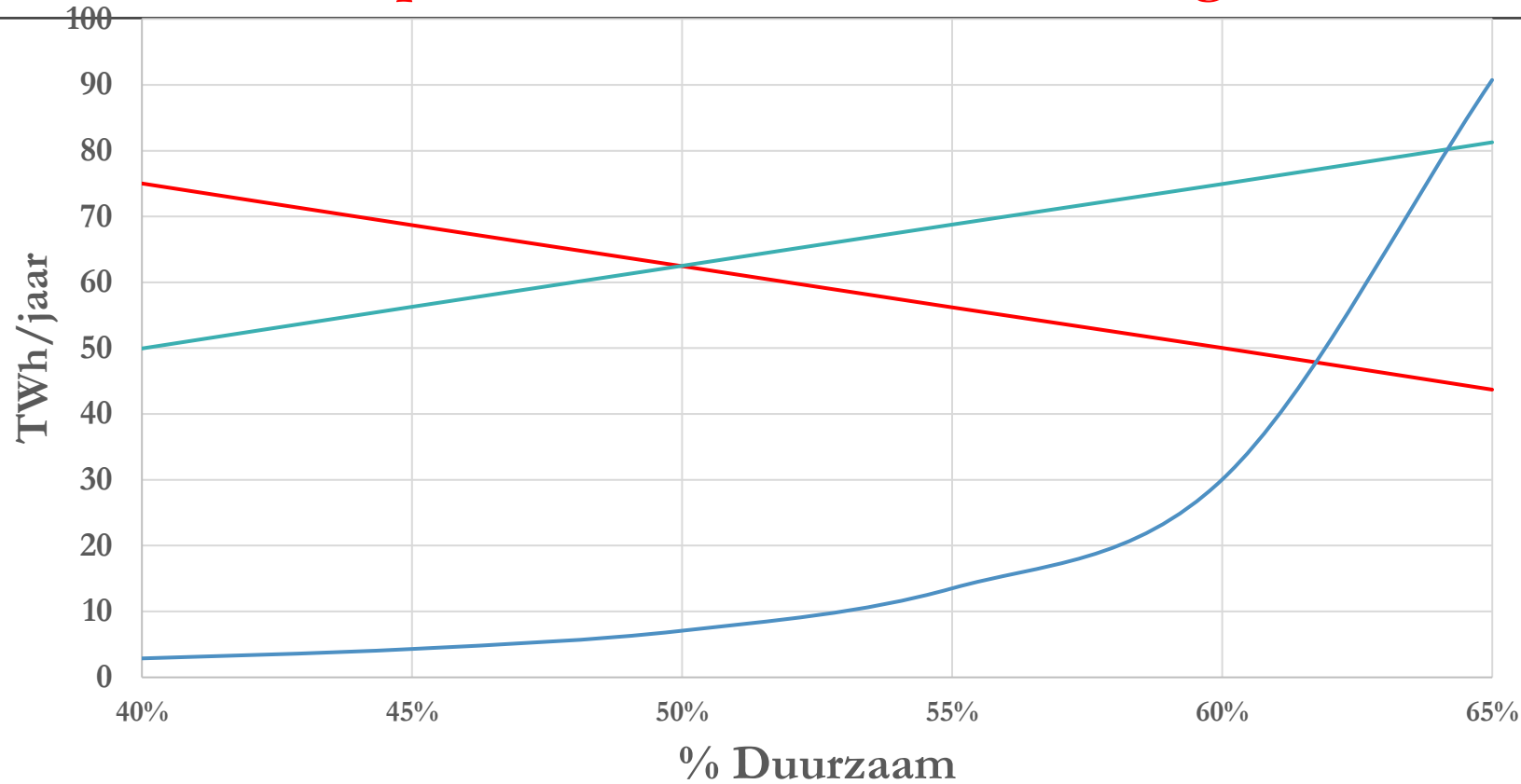
- verhoging load factor van opgestelde capaciteit met 9,3 GWe
en/of
- 9,3 GWe minder op te stellen capaciteit in 2030
- Besparing (bij offshore investering van € 1.750/kWe) ca. € 16 mrd.
+
- 2/3 van de opslagcapaciteit beschikbaar voor strategische energievoorziening

Energie opslag (Pumped hydro storage (PHS))

het meer legen in dal uren en vullen in piek uren

2030: 125 TWh conventioneel + duurzaam

Exponentiële toename afschakeling

— Convent. TWh — Duurzaam TWh — Afschakeling

Multiplier reductie op geïnstalleerd vermogen en benutting "CURTAILMENT"			Nederland 2030
Geïnstalleerd/ Productie vermogen	Zonder Delta21 GWe/TWh	Met Delta21 GWe/TWh	Besparing Geïnstalleerd Vermogen
Duurzaam^(65%) (Z+W+Bio):	55,5/81,3	47,5/81,8	8,0 GWe
Convent.^(35%)	18,2/43,7	16,9/43,8	1,3 GWe
	73,7/125	64,4/125,6	9,3 GWe
Curtailment productie zonne- en windpark:			
Curtailment/jaar	90,7 TWh	58,6 TWh	32,1 TWh

Waarde 1,8 GWE energie opslag

- **Tennet NorNed Kabel**
- 700 MWe HVDC Kabel, lengte 580 km
- Van Dollard naar Feda (Noorwegen) met 3 omvormerunits aan beide kanten
- Investerings € 600 mln, terugverdientijd 6 jaar
- 1,8 GWe levert in 6 jaar € 1,5 mrd. op

Arbitrage

Jaarlijkse opbrengst € 200 mln.

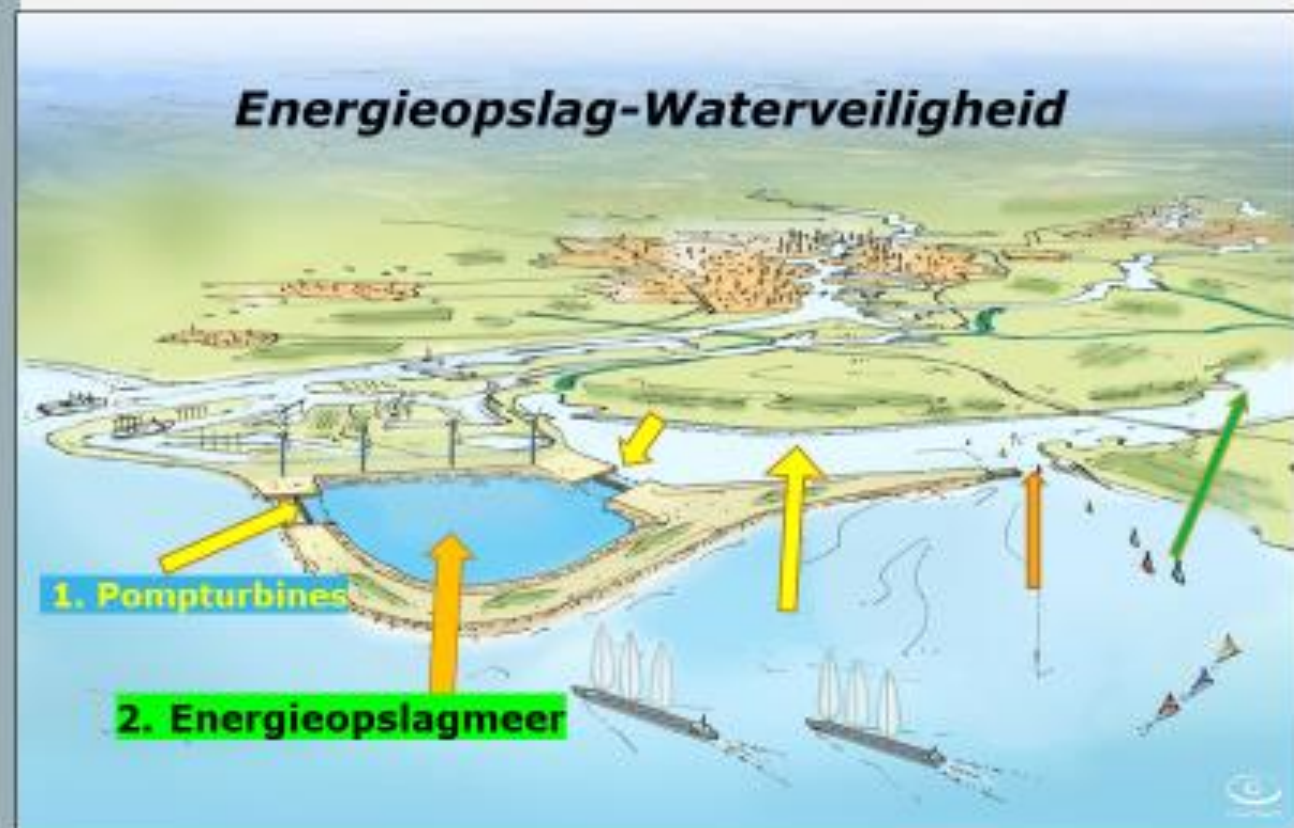
In 6 jaar € 1,2 mrd

MAATSCHAPPELIJKE BIJDRAGEN

- ENERGIE HUB op de 2eMaasvlakte bij Rotterdam
- SYNERGIE
Waterveiligheid/Energietransitie
(dood- naar winstgevend kapitaal)
- Meer economische bedrijvigheid
(visserij, data centra, recreatie, ...)
- Nieuwe EXPORT mogelijkheden
- Ontlasting BINNENLANDSE
RUIMTELIJKE ORDENING

EN:

DELTA21: Bijvangst

- **Zout-zoet batterijen, Windpark en Drijvend Zonnepark**
  - **Combinatie H2-productie**
  - **Aquacultuur: Oesters, Mossels en Zeewier**
-

DELTA21=EXPORT PRODUCT

Two fasen aanpak

NOORDZEKUST

West Schouwen

tot
Hoek van Holland

1 : 100 000 (52°40'N)
Mercator projectie (WGS 84)

Diepten in meters

(Hoofd van LAT)

Hoogten in meters

boven middelenstand

Doorsneden Loo HAT

SOUNDINGS IN METRES

(Lowest Astronomical Tide)

HEIGHTS IN METRES

above mean sea level

Vertical clearance above HAT

GETUIGEVENS

Plaats	gsm (W)	gsm (W)	gsm (W)
	springt	doocht	springt
Hoek van Holland	2,3m	1,6m	0,3m
51°50'N 3°30'E	2,0m	2,4m	0,3m

VERKEERSMAATREGELEN

Binnen het voorvoorgeduidde Maas Centrum, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, geldt een

Wijziging in de afmetingen van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

van het gebied S van de lijn MWS Zuidflavennoot, met uitzondering

Fase 1:

Opgesteld vermogen 1,8 GWe - 12 hr.

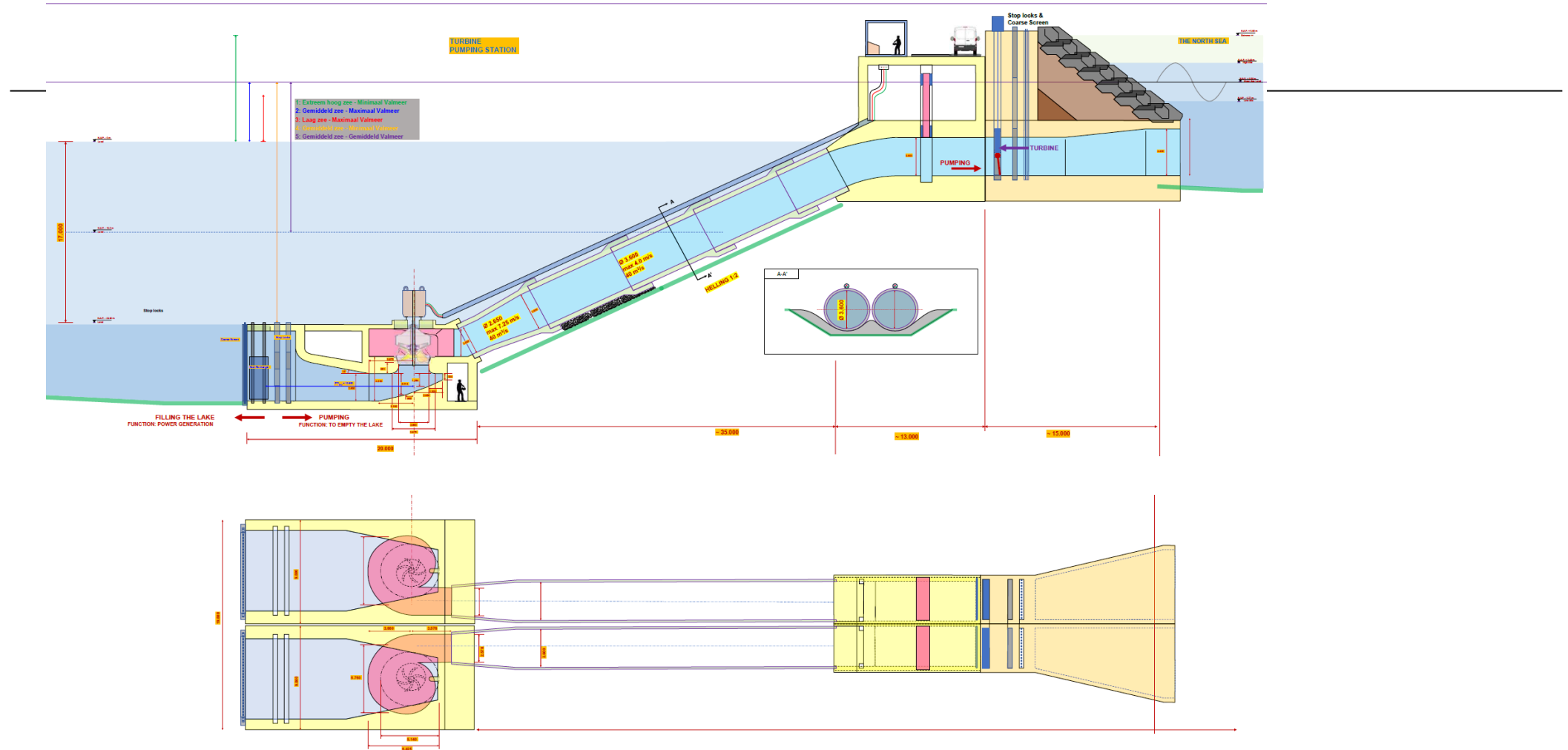
Volume: 450 miljoen m3

Oppervlakte 50 km2

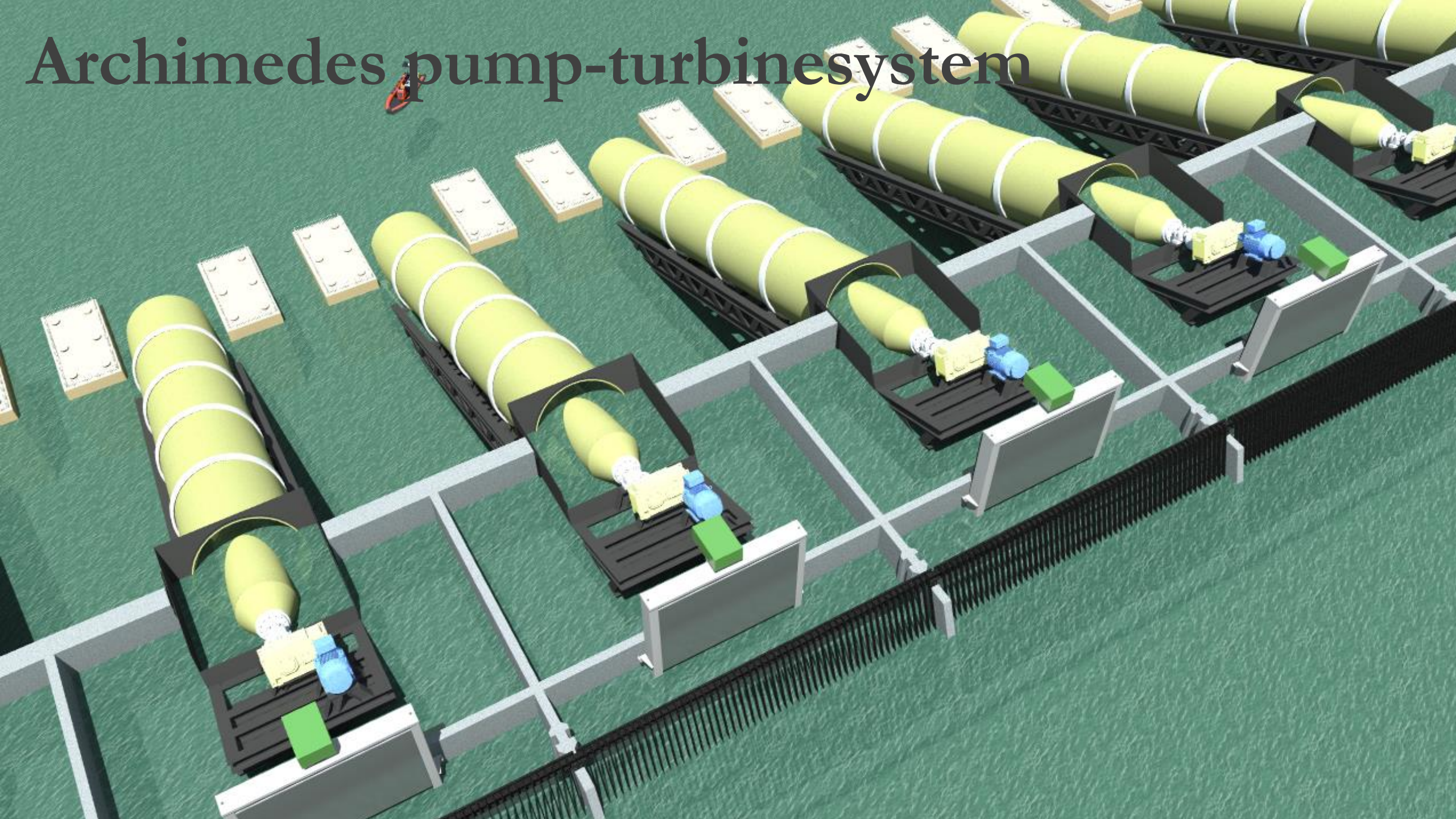
Waterpeil: NAP -5 m – NAP -16,5 m

Bottom level: NAP -17,5 m

Pump turbines for Energy Storage Lake

Archimedes pump-turbinesystem

Delta21

Voor als het echt nodig is
draagt bij aan BBP van Nederland

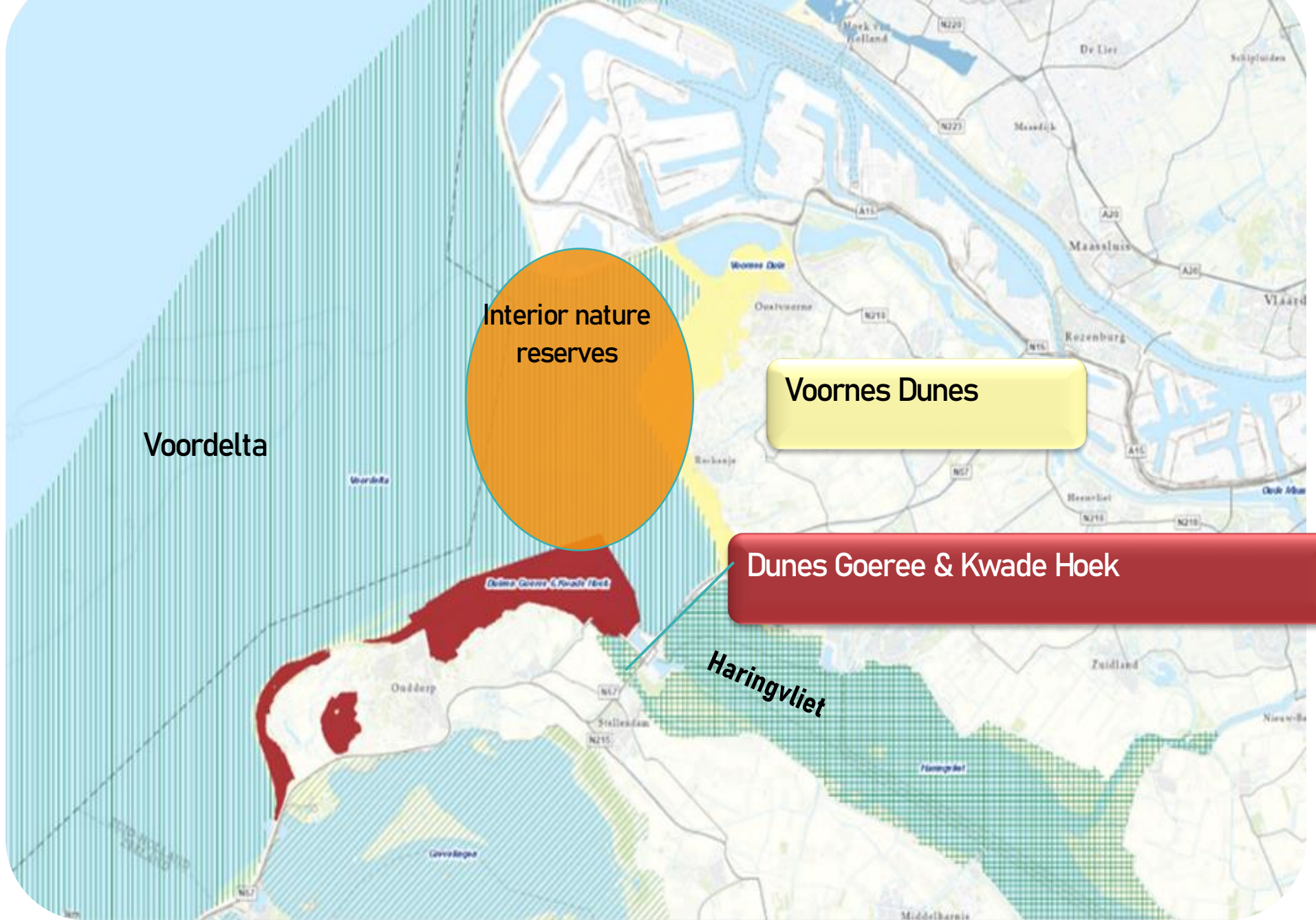
WATERVEILIGHEID
ENERGIE TRANSITIE
MILIEUBEHOUD

Ecology of the present – Sea and coastal habitats

Dynamic area of transition
Breeding, nursing, and feeding
zone

Aerius monitor: Voordelta Habitattypen (2022).

Interior nature
reserves

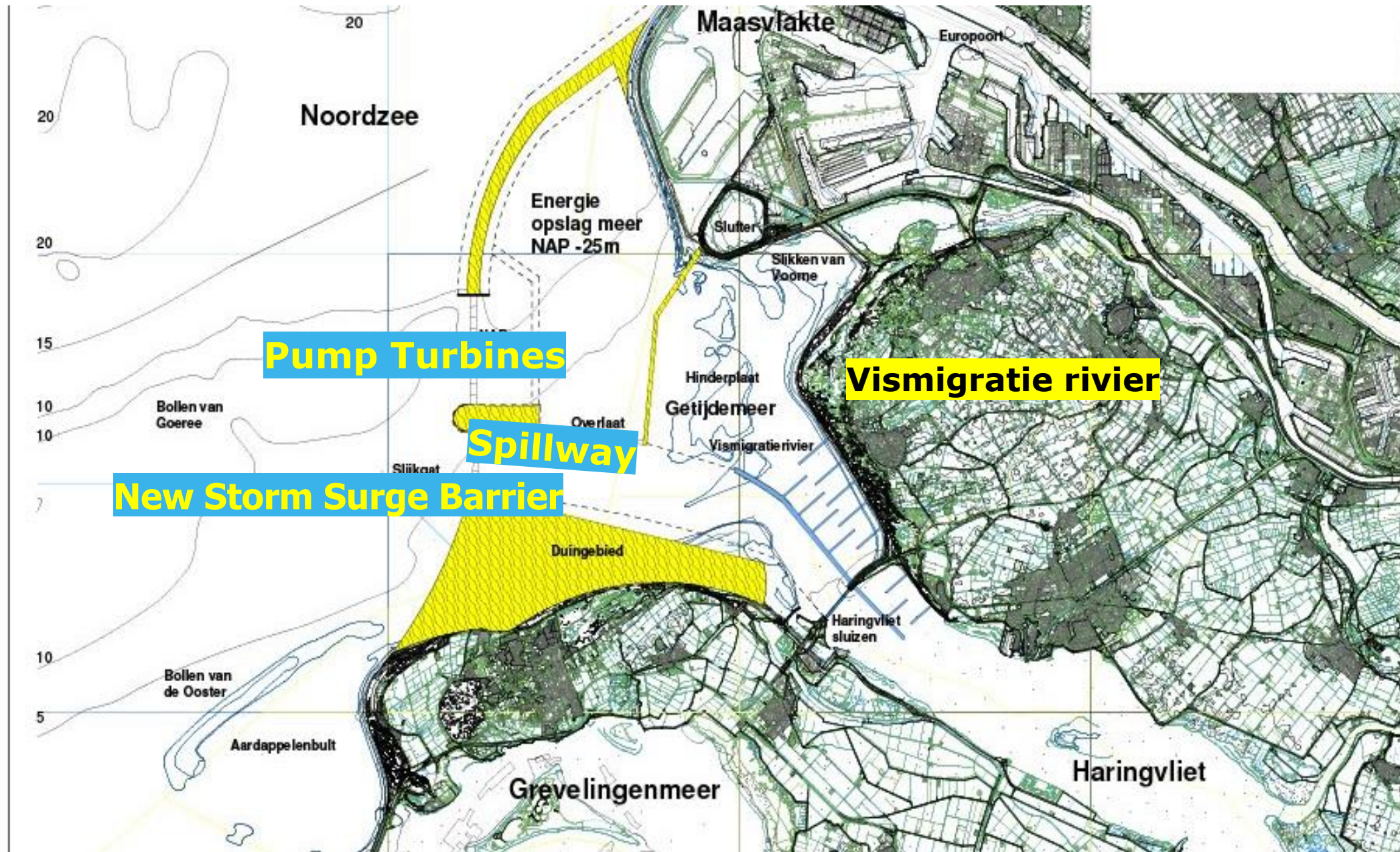
Voornes Dunes

Dunes Goeree & Kwade Hoek

Voordelta

Haringvliet

Delta21 Lay out – workversion 2021

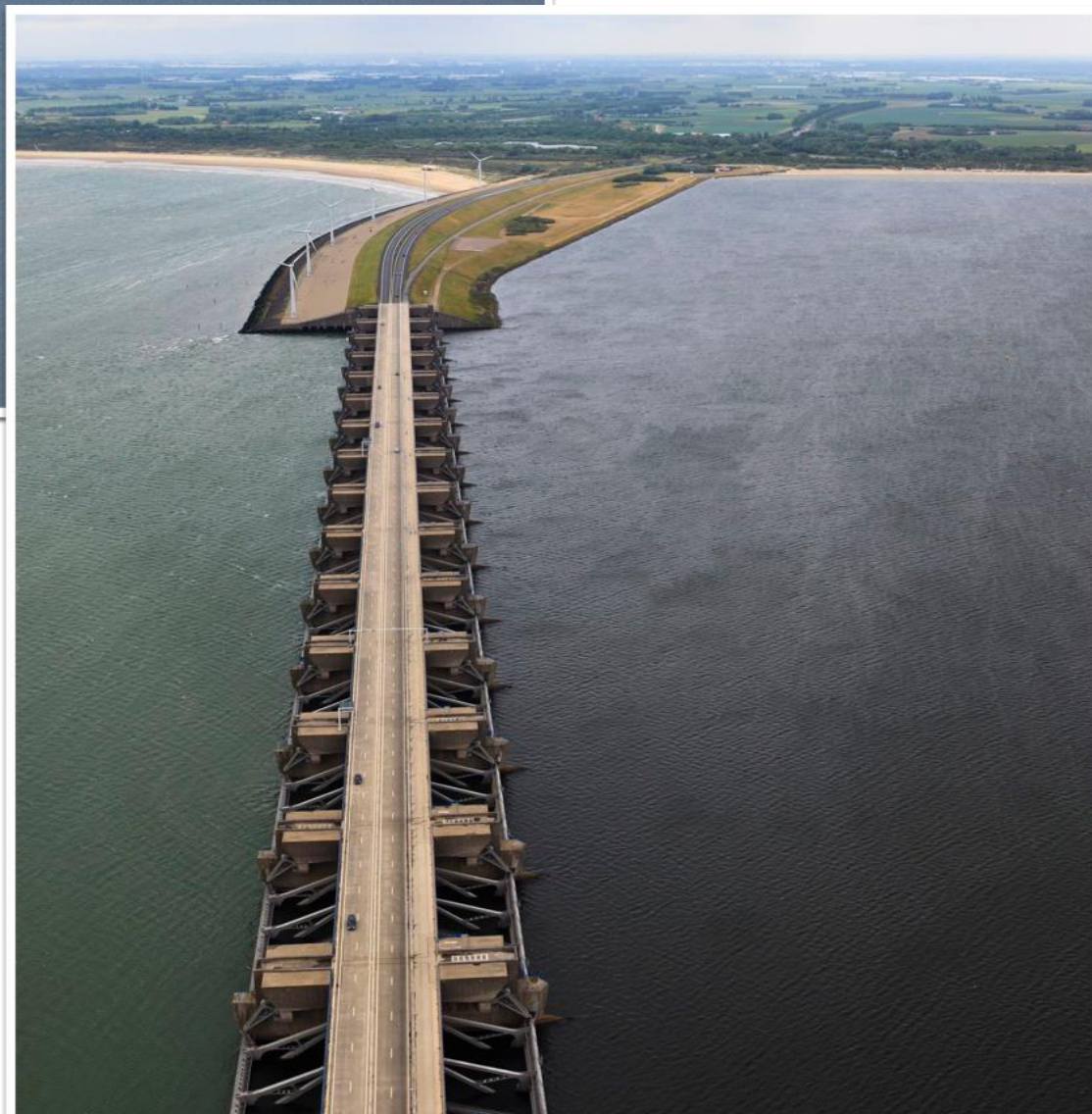

Fish Migration Concept near Kornwederzand

- 100% of time accesable
- Fish Passage tidal
- Fresh Water stream to attract
- Many species
- Both sides

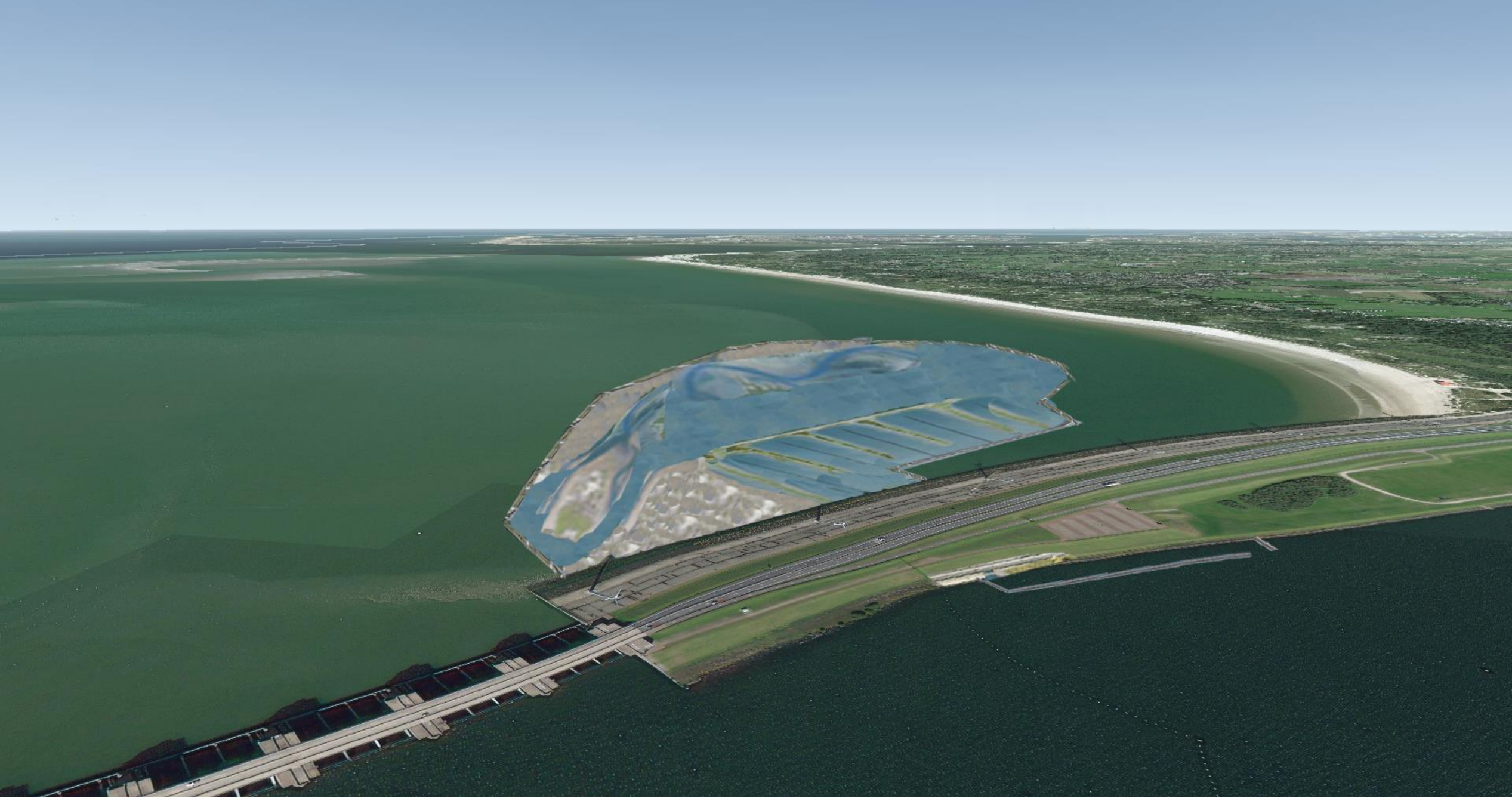
Bron: Rijkswaterstaat

**Ondanks Kierbesluit:
Geblokkeerde
vismigratie Haringvliet**

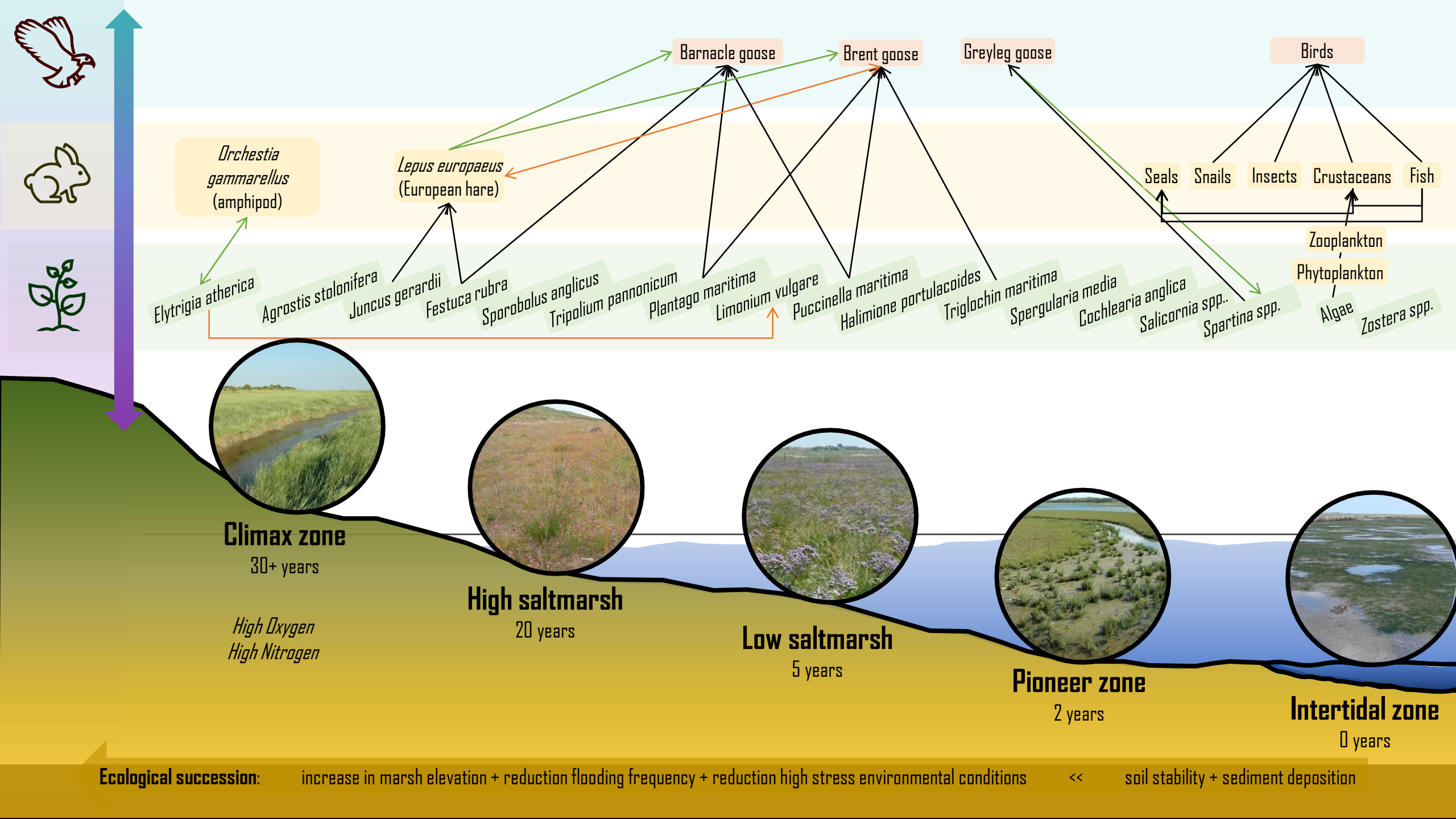
Options North and/or South

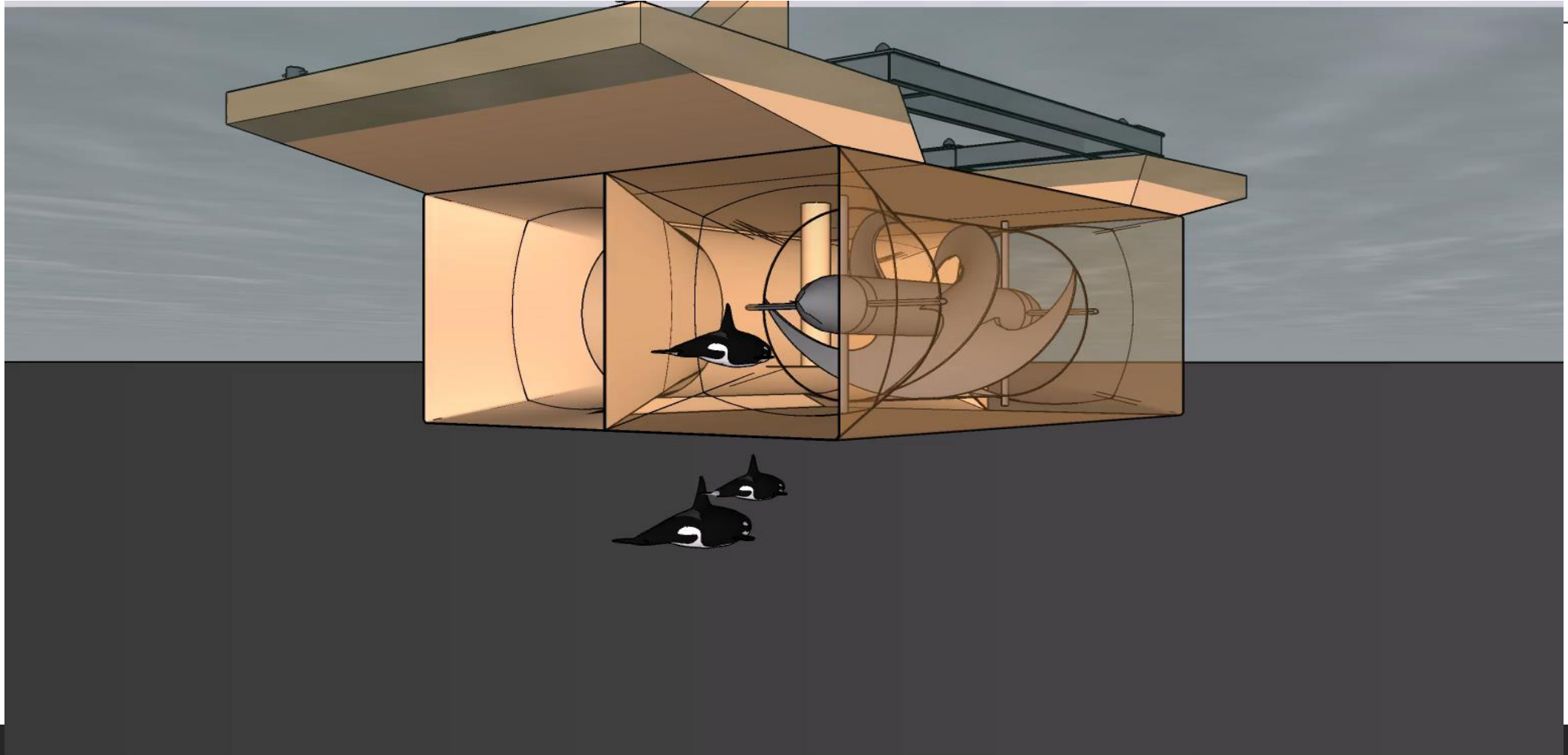

Landscape vision by Esmée van Eeden

Met visvriendelijke turbines

Kansen voor aquacultuur

Milieu – agricultuur

Algen, mossels, oesters etc.

Conclusies

- **Delta21 is een “no-regret”**
- **Uitstekend geschikt voor Nationaal “Groeifonds”**
- **Fasering biedt kans privaat initiatief en financiering**

**EN EEN
NATUURVRIENDELIJKE
INRICHTING IS**

DELTA21

**HET NATIONALE
GROEIFONDS PROJECT
BIJ UITSTEK**

**DANK VOOR UW
AANDACHT**

Delta21

Voor als het echt nodig is
draagt bij aan BBP van Nederland

WATERVEILIGHEID
ENERGIE TRANSITIE
MILIEUBEHOUD